

UZASADNIENIE

R. N. wniosła o podwyższenie alimentów należnych małoletnim od ojca E. N. do kwot po 800zł miesięcznie na rzecz P. N. i po 700zł miesięcznie na rzecz M. N.. W uzasadnieniu podała, że alimenty na rzecz małoletnich ustalone zostały w wysokości po 400zł miesięcznie na rzecz P. i po 350zł miesięcznie na rzecz M. wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 23 lipca 2014r. w sprawie VI RC 258/14. Głównym powodem konieczności i zasadności podwyższenia alimentów jest fakt, że pozwany nie kontaktuje się z dziećmi, nie podał adresu swojego faktycznego zamieszkania, nie wspomaga matki dzieci w opiece nad nimi. Ponadto pozwany nie spłaca połowy kredytu konsolidacyjnego, do czego zobowiązał się wobec matki dzieci. W efekcie matka małoletnich spłaca kredyt konsolidacyjny w całości, co powoduje, że nie starcza jej posiadanych środków na zaspokojenie bieżących potrzeb dzieci. (...) pomagają jej rodzice pozwanego i jej matka. Matka małoletnich pracuje w Sądzie Rejonowym w Olsztynie na stanowisku starszego inspektora z wynagrodzeniem średnim 2 812,58zł netto miesięcznie. Jej miesięczne zobowiązania kredytowe wynoszą około 2 626 zł miesięcznie.

Pozwany E. N. w złożonej odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości. Uzasadniając swoje stanowisko podał, m.in. że jego sytuacja majątkowa zmieniła się, w związku z koniecznością wynajęcia mieszkania po opuszczeniu mieszkania zajmowanego wspólnie z powodami i ich matką. Brak aktualnego adresu miejsca zamieszkania również podyktowana jest ciągłymi ich zmianami. Pozwany podał, że w dalszym ciągu pracuje jako policjant, otrzymuje wynagrodzenie w kwocie 2 532,01 zł miesięcznie. Jego zdaniem, od ostatniego ustalenia wysokości alimentów, nie nastąpiły żadne zmiany w zakresie możliwości finansowych rodziców oraz w zakresie potrzeb małoletnich. Potwierdził, że jego rodzice pomagają matce dzieci finansując ich doraźne potrzeby.

Sąd ustalił co następuje:

Małoletni P. N., ur. (...) oraz małoletnia M. N., ur. (...) są dziećmi R. N. i E. N.. Wyrokiem z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie sygn. akt VI RC 258/14 Sąd Okręgowy w Olsztynie rozwiązał przez rozwód małżeństwo stron bez orzekania o winie. Wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi dziećmi stron powierzył matce, ojcu władzę rodzicielską ograniczając do współdecydowania o sposobie leczenia i wyborze kierunku kształcenia dzieci. Jednocześnie Sąd zobowiązał obie strony do ponoszenia kosztów wychowania i utrzymania małoletnich i z tego tytułu zasądził od pozwanego alimenty na rzecz M. N. po 350 zł miesięcznie i na rzecz P. N. po 400 zł miesięcznie, łącznie 750 zł. miesięcznie.

(dowód: dokumenty znajdujące się w aktach sprawy Sądu Okręgowego w Olsztynie sygn. akt VI RC 258/14)

W czasie orzekania o obowiązku alimentacyjnym małoletni P. N. miał dziewięć lat, zaś M. N. – niespełna dwa lata. Małoletni uczęszczał na treningi piłki nożnej – koszt zajęć wynosił 50 zł. Korzystał ze stołówki szkolnej – koszt ok. 50 zł miesięcznie. W opiece nad małoletnimi pomagała matka i siostra matki dzieci. R. N. pracowała wówczas w Sądzie Rejonowym w Olsztynie i zarabiała ok. 3000 zł miesięcznie.

Pozwany E. N. w czasie orzekania o dotychczasowym obowiązku alimentacyjnym pracował na stanowisku policjanta w Komendzie Miejskiej Policji w O.. Z tego tytułu otrzymywał wynagrodzenie w wysokości 3144,46 zł netto. Pozwany spłacał wówczas kredyt mieszkaniowy – połowa raty wyniosła 500 zł miesięcznie, a także kredyt gotówkowy – 1640 zł miesięcznie. Opłacał mieszkanie – 700 zł miesięcznie oraz rachunek za telefon – 40 zł. Pozwany mieszkał we wspólnym mieszkaniu stron.

(dowód: dokumenty znajdujące się w aktach sprawy Sądu Okręgowego w Olsztynie sygn. akt VI RC 258/14)

Obecnie małoletni P. N. ma jedenaście lat i jest uczniem piątej klasy Szkoły Podstawowej nr (...) w O.. Od urodzenia jest alergikiem i w razie konieczności musi stosować leki przeciwalergiczne. Obecnie małoletni uczęszcza na zajęcia pozalekcyjne z karate, których miesięczny koszt wynosi 60 zł. Małoletni jest pod opieką poradni ortodontycznej.

M. N. – ma cztery lata i uczęszcza do Przedszkola Miejskiego nr 19 w O., za które opłata wynosi 200 zł. miesięcznie. Dodatkowo 28 zł ubezpieczenie roczne. Wyprawka przedszkolna kosztuje 100 zł, zaś (...) – 120 zł. Małoletnia chodzi na dodatkowe zajęcia na basenie, których miesięczny koszt wynosi 120 zł oraz na gimnastykę – koszt 50 zł miesięcznie.

R. N. nadal pracuje w Sądzie Rejonowym w Olsztynie na stanowisku starszego inspektora i z tego tytułu otrzymuje wynagrodzenie w wysokości ok. 2800 zł netto. Mieszka z dziećmi w mieszkaniu stron, na zakup którego strony w czasie trwania małżeństwa zaciągnęły kredyt hipoteczny. Matka małoletnich spłaca sama w całości kredyt konsolidacyjny będący sumą zobowiązań zaciągniętych w czasie trwania małżeństwa. Pozwany zobowiązał się na piśmie, że zapłaci na rzecz byłej żony kwotę 45 500 zł – stanowiącą połowę zadłużenia- do dnia 20 lutego 2016 r. Powódka wraz ze swoją matką wzięła dodatkowy kredyt i przejęła całość zobowiązania, jednakże pozwany nie zapłacił ustalonej kwoty. Obecnie matka małoletnich podejmuje prace dorywcze, by mieć środki na utrzymanie dzieci. Miesięcznie uzyskuje dodatkowy dochód w wysokości ok. 600 zł bądź zamiast pieniędzy otrzymuje w zamian możliwość skorzystania z samochodu, ubrania dla małoletnich bądź opiekę nad nimi. Co miesiąc ponosi następujące wydatki: opłata za kredyt hipoteczny -1200 zł, opłata za kredyt konsolidacyjny -1426 zł, opłaty za mieszkanie, media –ok.700 zł, przedszkole -200 zł, wyprawka do przedszkola ok. 28 zł, obiady małoletniego w szkole -50 zł, wydatki związane ze szkołą – ok. 83 zł, zajęcia dodatkowe małoletniego –karate i szachy – 120 zł, lekarstwa w okresie zachorowań – ok. 50 zł, odzież – 50 zł, wyżywienie – 700 zł, środki czystości i higieny – ok. 30 zł, olej napędowy – 240 zł. Rodzina korzysta z pomocy finansowej babci powodów, która opłaca obiady w szkole, realizuje recepty oraz z pomocy siostry R. N. i znajomych.

(dowód: przedprocesowe wezwanie do zapłaty, k. 11, zaświadczenie zakładu pracy i dochodach i zatrudnieniu k. 12, kserokopie rachunków k. 13-16, potwierdzenie przelewu k.17-22,25-33, formularz informacyjny dotyczący kredytu konsumenckiego k.35-36, oświadczenie pozwanego k. 37, umowa o kredyt gotówkowy k. 38-44, potwierdzenie przelewu k.109-111, notatka k.112, rachunki k. 147, potwierdzenie przelewu k.148, informacja o wpłatach na ubezpieczenie uczniów k. 149, ogłoszenie k.150, wyprawka k.151, przesłuchanie matki małoletnich k. 158-159)

Pozwany E. N. nadal pracuje jako policjant w Komendzie Miejskiej Policji w O.. Otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 2532,01 zł netto, po potrąceniu należności alimentacyjnych w kwocie 750 zł. Mieszka z konkubiną. Wynajmuje pokój, za który płaci kwotę 700 zł miesięcznie. Miesięcznie na swoje utrzymanie wydaje następujące kwoty: abonament telefoniczny -110 zł, żywność – ok. 500 zł, chemia i kosmetyki – 50 zł, odzież i obuwie -100 zł, olej napędowy – ok. 200 zł, alimenty 750 zł, rata kredytu – 491 zł kieszonkowe -100 zł, opłata za mieszkanie 700 zł, utrzymanie psa -150 zł, spłata zobowiązań z orzeczenia Sądu Rejonowego w Olsztynie w sprawie X Ns 839/14 – 100 zł. Ma samochód marki F. (...) z 1995 r.

(dowód: potwierdzenie przelewu k.63-74, faktura k.75-83, przedprocesowe wezwanie do zapłaty k.84, pismo pozwanego k. 85, informacja o terminie opieki k.152-153, pismo komornika o zajęciu wynagrodzenia za pracę k.154, lista transakcji k. 155, przesłuchanie pozwanego k. 160-161)

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przez zmianę stosunków rozumieć należy zmianę sytuacji osobistej, rodzinnej, majątkowej zarówno po stronie uprawnionego, jak i zobowiązanego do świadczeń alimentacyjnych.

Stosownie do treści art. 135 kro wysokość świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego.

Przez zmianę stosunków rozumieć należy zmianę sytuacji osobistej, rodzinnej, majątkowej każdej ze stron. Do zmiany sytuacji majątkowej dochodzi w szczególności w przypadku zmiany dochodów stron, przesunięć w ich majątku; zwiększenia się, bądź zmniejszenia koniecznych wydatków i kosztów utrzymania; uzyskania nowych możliwości zarobkowania, bądź też w przypadku utraty dotychczasowych a także w przypadku zwiększenia się, bądź zmniejszenia

liczby osób pozostających na ich utrzymaniu. Sąd bada przy tym zawsze, czy przedstawione powyżej procesy zaszły po stronie zarówno zobowiązanego, jak i uprawnionego. Przedmiotem badania jest okres od ostatniego wyroku, ugody, bądź umowy ustalającej wysokość alimentów.

Sąd poczynił ustalenia w zakresie stanu faktycznego w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach sprawy Sądu Okręgowego w Olsztynie sygn. akt VI RC 258/14. Ponadto Sąd oparł się na twierdzeniach stron, którym również dał wiarę w zakresie faktów, nie zaś wzajemnych ocen dokonywanych przez każdą ze stron. Strony nie kwestionowały autentyczności ani prawdziwości przedłożonych dokumentów, a Sąd nie znalazł podstaw, aby podważać ich moc dowodową z urzędu. Tak ustalony przez Sąd stan faktyczny pozwala na ocenę, że w okresie ostatnich dwóch lat doszło do wzrostu potrzeb powodów i możliwości finansowych ich matki, przy niewielkiej zmianie sytuacji finansowej pozwanego.

P. N. ma obecnie jedenaście lat, zaś M. N. cztery lata. Od czasu orzeczenia o obowiązku alimentacyjnym małoletnia powódka rozpoczęła edukację przedszkolną, zaś powód kontynuuje edukację w szkole podstawowej. W ocenie Sądu fakt ten niewątpliwie ma znaczenie przy ustalaniu zmiany zakresu potrzeb małoletnich w stosunku do poprzedniego orzeczenia o wysokości zobowiązania pozwanego, bowiem wzrosły wydatki związane z ich kształceniem oraz rozwojem osobistym. Zarówno P. jak i M. uczęszczają na odpłatne zajęcia dodatkowe. Wiąże się to z wydatkami oraz koniecznością dowozu dzieci na zajęcia. Pozwany w niewielkim stopniu uczestniczy w życiu małoletnich. Kontakty są sporadyczne. Dzieci widują się z jego rodzicami, którzy okazjonalnie przekazują pieniądze na potrzeby małoletnich.

R. N. samotnie wychowuje i utrzymuje dzieci. Od ostatniego orzeczenia o obowiązku alimentacyjnym nie zmieniła miejsca pracy, nieznacznie też zmieniło się jej wynagrodzenie. Jej sytuacja zmieniła się również o tyle, że spona sama kredyt konsolidacyjny, który w połowie miał sponać pozwany. By móc regulować bieżące zobowiązania oraz zapewnić dzieciom utrzymanie, podejmuje się prac dorywczych poza godzinami pracy. W ramach zapłaty nie zawsze otrzymuje wynagrodzenie, czasami jest to możliwość skorzystania z samochodu, zabranie dzieci przez znajomych do kina czy też otrzymuje odzież dla małoletnich. Uwzględniając wszystkie wydatki matki małoletnich na bieżące potrzeby i regulowanie zobowiązań, ostatecznie rodzinie na dodatkowe wydatki nie pozostaje praktycznie nic.

Potrzeby małoletnich powodów wzrosły także z innych względów. Po pierwsze, nie budzi wątpliwości, że wraz z wiekiem dzieci, zakres ich potrzeb zmienia się. Dziecko w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym powinno mieć zapewnione przede wszystkim potrzeby związane z żywnością, ubraniem, zabawkami, opieką lekarską i formami rozrywk adekwatnymi do wieku dziecka.

Nadto podnieść należy, że faktem notoryjnym jest, iż w ciągu ostatnich dwóch lat pomimo niskiej średniej stawki inflacji, wzrosły ogólne koszty utrzymania, głównie ze względu na wzrost cen tzw. artykułów pierwszej potrzeby.

Jednocześnie trzeba pamiętać, iż zakres obowiązku alimentacyjnego wyznaczają nie tylko potrzeby P. N. i M. N., lecz także zarobkowe i majątkowe możliwości pozwanego.

Pojęcia usprawiedliwionych potrzeb osób uprawnionych do alimentacji nie można bowiem rozpatrywać w oderwaniu od sytuacji majątkowej zobowiązanego z tego tytułu. W praktyce obie te przesłanki pozostają we wzajemnej zależności i rzutują w równym stopniu na określeniu przez Sąd zakresu obowiązku alimentacyjnego.

E. N. nadal pracuje jako policjant, wobec czego nie ma możliwości podjęcia dodatkowej pracy zarobkowej, przez co jego możliwości finansowe są ograniczone. W ciągu dwóch lat jego wynagrodzenie nieznacznie wzrosło. Obecnie z wynagrodzenia pracodawca potrąca kwotę 750 zł miesięcznie tytułem alimentów, dodatkowo po uwzględnieniu powództwa o zapłatę na rzecz byłej żony, komornik dokonuje stosownych potrąceń z wynagrodzenia. W rezultacie pozwany dysponuje miesięcznym dochodem w wysokości ok. 1600 zł. Zważyć należy, że zajęcie komornicze jest efektem unikania spłaty zadłużenia przez pozwanego, w związku z czym jeżeli zostanie sponać, pozwany będzie dysponował większymi środkami na swoje utrzymanie. Porównując dochody stron, ostatecznie to pozwany ma większy dochód. Pozwany mieszka z konkubiną, jej 17 letnią córką i wnukiem, dla którego ustanowiona została rodziną zastępczą. Za mieszkanie płaci 700zł miesięcznie. Rodzina utrzymuje łącznie 2 psy: pozwanego i rodziny konkubiny.

E. N. zmienił numer swojego telefonu i adres mailowy, nie podając ich matce powodów. Ich ewentualne kontakty odbywają się za pośrednictwem rodziców pozwanego. Z uwagi na prowadzone sprawy sądowe, rodzice pozwanego również ograniczyli swoje kontakty z wnukami i ich matką.

W kwestii dotychczasowego obowiązku alimentacyjnego wskazać trzeba, że pozwany nieregularnie wywiązywał się ze swojego zobowiązania alimentacyjnego. Kwestia utrzymania małoletnich i zapewnienia im środków na bieżące potrzeby w zasadzie w większości obarczyła ich matkę. Zdaniem Sądu istotną kwestią jest także fakt, że matka ponosi także bieżące trudy i koszty wychowania powodów. To ona dokłada bowiem osobistych starań do zapewnienia powodom dogodnych warunków rozwoju. Ponadto w przypadku choroby dzieci sama musi zapewnić im opiekę bądź korzystać z pomocy rodziny. Fakt ten również jest uwzględniany przy ustalaniu wysokości świadczeń alimentacyjnych. W tym miejscu wskazać należy, że R. N. chcąc zapewnić dzieciom jak najlepsze warunki podejmuje się dodatkowych prac, co przekłada się na czas spędzony z małoletnimi. Finansowym wsparciem niewątpliwie dla strony powodowej jest najbliższa rodzina, ale także doraźnie rodzice pozwanego, którzy w miarę możliwości przekazywali pieniądze na dodatkowe zajęcia czy współfinansowanie obozu P.. Wskazać także należy, że pozwany także współuczestniczy w wydatkach np. w zakresie wyprawki szkolnej czy obozu letniego P..

Przepisy kodeksu rodzinnego i opiekuńczego przewidują także formę wykonania obowiązku alimentacyjnego, w całości lub w części w postaci osobistych starań o utrzymanie i wychowanie dziecka (art. 135 § 2 kro).

W przedmiotowej sprawie ciężący na pozwanym obowiązek alimentacyjny realizowany jest w większej mierze w formie pieniężnej. E. N. utrzymuje z dziećmi kontakt, jednakże to matka sprawuje nad dziećmi całodzienną opiekę. W ocenie Sądu dotychczasowa wysokość alimentów nie wystarcza na pokrycie wszystkich usprawiedliwionych potrzeb małoletnich powodów.

Wskazać należy, że podwyższona przez Sąd kwota alimentów o łącznie 200 zł miesięcznie nie wpłynie w sposób znaczący na budżet pozwanego, o ile spłaci on obecne zadłużenie, a jednocześnie pozwoli na pełniejsze zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb małoletnich powodów. Pozwany otrzymywał wynagrodzenie w wysokości ok. 2600 zł przy uwzględnieniu, że do tej pory pracodawca potrącał mu 750 zł tytułem alimentów. Wynagrodzenie to obciążone jest obecnie dodatkowo egzekucją z tytułu spłaty zobowiązania na rzecz R. N.. Sąd doszedł do przekonania, że pozwany jest w stanie realizować zobowiązanie alimentacyjne w wyższym wymiarze, tj. 950 zł miesięcznie. Zdaniem Sądu kwota dochodzona pozwem, tj. 800 zł miesięcznie na rzecz P. N. i 700 zł na rzecz M. N., łącznie 1500 zł miesięcznie byłaby zbyt wysoka i nie współmierna do możliwości finansowych pozwanego.

Mając powyższe na uwadze oraz zważywszy na wiek powodów i ich aktualne potrzeby, kwotę po 500 zł na rzecz małoletniego P. i kwotę po 450 zł na rzecz małoletniej M. Sąd uznał za adekwatną, zarówno w stosunku do usprawiedliwionych potrzeb uprawnionych, jak i do możliwości zarobkowych pozwanego.

W pozostałym zakresie, uznając żądanie powódki za zbyt wygórowane, powództwo oddalił, tj. ponad kwotę 950 złotych miesięcznie. Alimenty podwyższono od dnia 29 kwietnia 2016 roku, tj. od daty wniesienia pozwu.

Na podstawie art. 113 pkt 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 102 kpc sąd odstąpił od obciążania pozwanego kosztami sądowymi.

O wzajemnym zniesieniu kosztów procesu między stronami orzeczono na podstawie art. 100 kpc.

Na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 kpc wyrokowi w części zasądzającej alimenty nadano rygor natychmiastowej wykonalności.